

Sygn. akt IV U 2150/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewski vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2020 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania **U. A.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 01.03.2019 r. znak (...)

o wysokość emerytury

I. oddala odwołanie;

II. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze adw. J. Z. z Kancelarii Adwokackiej w Z. kwotę 90 zł +VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

sędzia Bogusław Łój

Sygn. akt IVU 2150/19

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z 01.03.2019 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. dokonał waloryzacji emerytury U. A. od dnia 01.03.2019 r. Kwotę świadczenia ustalonego na dzień 28.02.2019 r. tj. 1539,41 zł podwyższono poprzez pomnożenie przez wskaźnik waloryzacji 102,86 % i wyniosło ono 1.583,44 zł. Kwota podwyżki jest niższa niż 70 złotych wobec powyższego wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego w dniu 28.02.2019r., tj. 1539,41 zł kwoty waloryzacji, tj. 70 złotych. Emerytura po waloryzacji wyniosła 1.609,41 zł. Po dokonaniu potrąceń wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła miesięcznie 1567,57 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła U. A., reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, w pierwszej kolejności wnosząc o przyjęcie i rozpoznanie odwołania, mimo jego złożenia po upływie terminu do złożenia odwołania. Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i ponowne ustalenie wysokości emerytury. Domagała się zasądzenia na rzecz pełnomocnika kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Wniosła także o wydanie wyroku zaocznego oraz nadanie wyrokowi zaocznemu rygoru natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu wskazała, że swój wniosek o przyjęcie i rozpoznanie odwołania, mimo jego wniesienia po upływie terminu złożenia odwołania, motywuje tym, iż w odrębnym postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych postępowanie o przywrócenie terminu w odniesieniu do pisma wszczynającego postępowanie (odwołania) nie jest stosowane.

Wymienione w przepisie art. 477⁹ §3 kpc przesłanki przyjęcia i rozpoznania odwołania mimo jego złożenia po upływie terminu muszą wystąpić łącznie. W ocenie odwołującej można przyjąć, że przekroczenie przez nią terminu do wniesienia odwołania nie było nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od ubezpieczonej. Fakt, że ubezpieczona nie skorzystała z trybu odwoławczego świadczy o tym, że ubezpieczona nie zrozumiała pouczenia o prawie i sposobie złożenia odwołania od decyzji. Odwołująca jest osobą schorowaną i w podeszłym wieku (79 lat). Od momentu doręczenia decyzji, co miało miejsce na początku marca 2019 r., do wniesienia odwołania od decyzji minęło około czterech miesięcy, co daje podstawy do przyjęcia, że przekroczenie terminu nie był nadmierne, zwłaszcza że odwołująca już w dniu 19.06.2019 r. złożyła wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania, w myśl art. 477⁹ §3 k.p.c., ewentualnie z ostrożności procesowej – o oddalenie odwołania. W zakresie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania organ rentowy wskazał, że trudno przyjąć, iż odwołanie od decyzji z dnia 01.03.2019 r. wniesione w dniu 01.08.2019 r., czyli prawie 5 miesięcy od wydania decyzji nie stanowi nadmiernego przekroczenia terminu do wniesienia odwołania, tj. 1 miesiąc od jego otrzymania. Nie znajduje w ocenie organu rentowego uzasadnienia także wskazanie, że wnioskodawczyni jest osobą nieporadną prawnie i nie zrozumiała pouczenia.

Organ rentowy odnosząc się zaś do treści odwołania wskazał, iż nie sprecyzowano w jego treści żadnych konkretnych zarzutów w odniesieniu do wysokości świadczenia i sposobu jego ustalenia.

Na rozprawie w dniu 23.01.2020 r. strona odwołująca podtrzymała swoje stanowisko w sprawie, wnosząc o uwzględnienie odwołania i zasądzenie kosztów pomocy udzielonej z urzędu (k. 26 akt sąd.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni U. A., urodzona (...), uprawniona była do renty z tytułu niezdolności do pracy od 13.10.1980 r. do 31.05.2004 r. Od dnia 01.06.2004 r. jest uprawniona do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wnioskodawczyni wielokrotnie, począwszy od 2003 r. starała się o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, jednakże kolejnymi decyzjami Zakład Ubezpieczeń Społecznych (21.07.2003 r., 28.07.2015 r., 16.08.2018 r.) odmawiał jej przyznania prawa do tego świadczenia z uwagi na nieprzedłożenie dokumentacji potwierdzającej zaistnienie zdarzenia. Od decyzji tych wnioskodawczyni składała odwołania, jednakże Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (sygn. akt IV U 2597/03, IV U 1951/15, IV U 1181/18) oddalał kolejne odwołania wnioskodawczyni. Sprawa sygn. akt IV U 1951/15 była przedmiotem rozpoznania przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu (sygn. akt III AUa 574/16), który wyrokiem z dnia 31.01.2017 r. oddalił apelację wnioskodawczyni.

Zaskarżoną decyzją z dnia 01.03.2019 r. organ rentowy, dokonał waloryzacji pobieranego przez wnioskodawczynię świadczenia emerytalnego, począwszy od dnia 01.03.2019 r. Waloryzacji dokonano przez pomnożenie kwoty świadczenia, ustalonego na dzień 28.02.2018 r., tj. 1539,41 zł przez wskaźnik waloryzacji 102,86%, ustalony zgodnie z Komunikatem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13.02.2019 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2019 r. Kwota świadczenia po waloryzacji wyniosła 1583,44 zł brutto. Kwota podwyżki była niższa niż 70 złotych wobec powyższego wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego w dniu 28.02.2019r., tj. 1539,41 zł kwoty waloryzacji, tj. 70 złotych. Emerytura po waloryzacji wyniosła 1.609,41 zł. Po dokonaniu potrąceń wysokość świadczenia do wypłaty wyniosła miesięcznie 1567,57 zł.

O 01.03.2019 r. zaliczka na podatek dochodowy, odprowadzana do urzędu skarbowego wyniosła 119 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wyniosła 144,85 zł, w tym odliczana od podatku wyniosła 124,73 zł, odliczana z kwoty świadczenia wyniosła 20,12 zł. Po dokonaniu potrąceń wysokość świadczenia wnioskodawczyni od 01.03.2019 r. do wypłaty wyniosła miesięcznie 1567,57 zł (wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym w kwocie 222,01 zł).

okoliczności niesporne

dowód akta organu rentowego

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się bezzasadne.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była kwestia wysokości emerytury wnioskodawczynie, ustalona w decyzji z dnia 01.03.2019 r.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczynie, reprezentowana przez pełnomocnika, we wniesionym odwołaniu nie sprecyzowała żadnych konkretnych zarzutów, ani w zakresie wysokości świadczenia, jak i sposobu jego ustalania.

W piśmie z dnia 07.01.2020 r. pełnomocnik odwołującej sprecyzował, że zarzuty dotyczące zaskarżonej decyzji odnoszą się do nieuwzględnienia w wyliczeniu emerytury faktu wypadku przy pracy, jakiemu ubezpieczona uległa w Zakładach (...).

Wskazać jednak należy, że powyższa okoliczność była już niejednokrotnie przedmiotem rozpoznania przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych wskutek składania kolejnych wniosków ubezpieczonej o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Kolejnymi decyzjami organ rentowy odmawiał jej przyznania prawa do tego świadczenia z uwagi na nieprzedłożenie dokumentacji potwierdzającej zaistnienie zdarzenia. Ubezpieczona składała odwołania od tych decyzji, jednakże kolejnymi orzeczeniami Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalał odwołania wnioskodawczynie.

Brak podstaw w niniejszych sprawach do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy skutkuje tym, że roszczenie odwołującej jest bezzasadne.

Wnioskodawczynie nie przedłożyła żadnych nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia.

Podkreślenia wymaga, że decyzja przyznająca wnioskodawczynie prawo do świadczenia emerytalnego i ustalająca jego wysokość, jest prawomocna i przeliczenie tego świadczenia możliwe jest jedynie w trybie art. 114 ustawy emerytalnej.

Prawidłowość waloryzacji emerytury odwołującej, dokonana zaskarżoną decyzją przez pozwany organ rentowy nie była przez odwołującą kwestionowana.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 ze zm.), emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca.

Kolejne ustępy tego artykułu przewidują, że:

2. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji kwota świadczenia nie może ulec obniżeniu.

3. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej ostatniego dnia lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadza się waloryzację.

4. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem waloryzacji.

Na podstawie art. 89 ust. 6 ustawy, wskaźnik waloryzacji ogłasza minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent obowiązujący w 2019 r. ogłoszony został w komunikacie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13.02.2019 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2019 r. (M.P. z 2019 r., poz. 176). Wskaźnik ten, zgodnie z komunikatem, wynosi 102,86 %.

Przy ustalonej wysokości świadczenia emerytalnego odwołującej na ostatni dzień lutego 2019 r. (1539,41 zł) Zakład zastosował prawidłowy wskaźnik (102,86 %) i dokonał prawidłowych obliczeń (wynik: 1583,44 zł).

W myśl art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14.12.2018 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r., poz. 39), w 2019 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia, w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2019 r., wskaźnikiem waloryzacji, ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy emerytalnej, nie mniej niż o kwotę 70 zł.

Wobec powyższego wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono przez dodanie do kwoty świadczenia, przysługującego w dniu 28.02.2019 nr., tj. 1539,41 zł kwoty waloryzacji, tj. 70 zł. Emerytura po waloryzacji została prawidłowo przez organ rentowy wyliczona i od 01.03.2019 r. wyniosła 1609,41 zł brutto, a po dokonaniu potrąceń wysokość świadczenia wnioskodawczyni od 01.03.2019 r. do wypłaty wyniosła miesięcznie 1567,57 zł.

Z powyższymi wyliczeniami, jak wynika z treści odwołania, zgodził się pełnomocnik odwołującej, w żaden sposób ich nie kwestionując.

Odwołanie odnosiło się także do kwestii jego uwzględnienia, z uwagi na termin jego złożenia. Pozwany organ rentowy zarzucił, że odwołanie to winno podlegać odrzuceniu, w trybie art. 477⁹ §3 k.p.c., z uwagi na jego wniesienie po terminie. Odnosząc się do tej kwestii należy wskazać, że ile faktycznie odwołanie od decyzji z dnia 01.03.2019 r. wniesione zostało w dniu 01.08.2019 r., czyli prawie 5 miesięcy od wydania decyzji, to mieć należało na istotną okoliczność związaną z faktem, iż po wydaniu przedmiotowej decyzji z dnia 01.03.2019 r. ubezpieczona wnioskowała o przyznanie pełnomocnika z urzędu. Okres po wydaniu zaskarżonej decyzji, a wniesieniem odwołania był to okres, w którym toczyła się sprawa o ustalenie prawa wnioskodawczyni do przyznanie pełnomocnika z urzędu, który w konsekwencji został ustanowiony postanowieniem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 09.07.2019 r. (sygn. akt IV Uo 17/19). Wobec powyższego uznać należało, że odwołanie nie podlegało odrzuceniu.

Sąd nie odrzuci odwołania, jeżeli w jego ocenie przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Zdaniem tutejszego Sądu przekroczenie terminu na wniesienie odwołania nie było nadmierne, tym bardziej mając na względzie fakt, iż ubezpieczona przed złożeniem odwołania wnioskowała o przyznanie pełnomocnika z urzędu a pełnomocnik z urzędu złożył odwołanie w terminie jednego miesiąca od ustanowienia go pełnomocnikiem.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych wyżej przepisów, jako pozbawione podstaw prawnych, odwołanie oddalił.

Jeżeli strona reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego dla niej z urzędu przegra proces, to pełnomocnikowi należy się zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej od Skarbu Państwa.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 18) opłaty wynoszą w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego oraz w sprawach dotyczących podlegania ubezpieczeniom społecznym – 90 zł (§ 15 ust. 2).

Mając na uwadze powyższe, Sąd na kanwie powyższego przepisu oraz przepisów ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. 2019 r., poz. 785) przyznał pełnomocnikowi odwołującej ustanowionego z urzędu ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Zielonej Górze wynagrodzenie w kwocie 90 zł powiększone o stawkę podatku od towarów i usług.